

**ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W ŁODZI**

PNIK-I.4131.490.2025

Łódź, 4 lipca 2025 r.

Rada Gminy Świnice Warckie

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr XII/83/2025 Rady Gminy Świnice Warckie z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi sąsiedzkie, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 1 lipca 2025 r.

Uzasadnienie

Podstawę prawną do podjęcia uchwały przez Radę Gminy Świnice Warckie stanowi m.in. art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.), zwanej dalej - ustawą. Stosownie do przepisu art. 50 ust. 6 ustawy "Rada gminy określa,

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.". Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi, że „W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług”.

Po analizie postanowień przedmiotowej uchwały organ nadzoru przedstawia następujące zastrzeżenia.

W § 3 ust. 2 uchwały Rada Gminy Świnice Warckie postanowiła, że "Usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie albo specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznawane przez 7 dni w tygodniu w zależności od potrzeb.". W ocenie organu nadzoru powyższy przepis uchwały nie reguluje precyzyjnie wymiaru usług sąsiedzkich. Z uwagi na powyższe w ocenie organu nadzoru rada nie uregulowała wymiaru usług sąsiedzkich, a tym samym nie wypełniła delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6a ustawy. Dodatkowo zaznaczyć należy, że ww. przepis ustawy upoważnia radę do określenia wymiaru świadczonych usług w odniesieniu jedynie do usług sąsiedzkich. Tymczasem Rada Gminy Świnice Warckie w § 3 ust. 2 uchwały odniosła się również do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

W ocenie organu nadzoru treść § 4 ust. 1 uchwały stanowi przekroczenie delegacji ustawowej, bowiem nie dotyczy materii, która została przekazana do uregulowania organowi stanowiącemu gminy przez ustawodawcę w art. 50 ust. 6 i 6a ustawy. Dodatkowo zgodnie z art. 102 ustawy, świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego (ust. 1). Pomoc społeczna może być udzielana z urzędu (ust. 2). Zauważyć zatem należy, że rada dopuściła się także modyfikacji regulacji ustawowej bowiem dodatkowo postanowiła o konieczności ustalenia, że muszą również być spełnione przesłanki do udzielenia usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich albo specjalistycznych usług opiekuńczych określone w ustawie o pomocy społecznej. Organ nadzoru zaznacza również, że wymieniony przepis uchwały nie reguluje szczegółowych warunków przyznawania usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich oraz specjalistycznych usług opiekuńczych. Odwołanie się bowiem do przesłanek określonych w ustawie nie wypełnia delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 i 6a ustawy. Tym samym rada nie uregulowała obligatoryjnego elementu, który powinien być zawarty w przedmiotowej uchwale.

W § 4 ust. 2 i 3 uchwały rada powtarza i modyfikuje regulacje zawarte w art. 107 ustawy, który określa tryb przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego. Ustawa kompleksowo reguluje zarówno podstawę przeprowadzania wywiadu, jak i obowiązek okazania dokumentów. Rada nie została upoważniona do uregulowania ww. materii co oznacza przekroczenie zakresu delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 i 6a ustawy.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

W § 5 uchwały Rada Gminy Świnice Warckie powtórzyła i zmodyfikowała art. 106 ustawy oraz art. 107 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. Treść art. 106 ustawy reguluje, które świadczenia są przyznawane w drodze decyzji administracyjnej. Treść zaś art. 107 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego określa, jakie elementy powinna zawierać decyzja. Wymienianie w uchwale szczegółowych elementów decyzji, takich jak zakres, wymiar usług czy odpłatność stanowi powtórzenie przepisów powszechnie obowiązujących. Rada gminy nie ma kompetencji do „rozpisywania” treści decyzji administracyjnych w drodze uchwały. Z uwagi na powyższe treść § 5 uchwały również przekracza zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 i 6a ustawy.

W § 8 uchwały Rada Gminy Świnice Warckie postanowiła w przedmiocie częściowego i całkowitego zwolnienia z opłat za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie albo specjalistyczne usługi opiekuńcze. Zdaniem organu nadzoru rada powinna uregulować w sposób odrębny przesłanki uzasadniające całkowite zwolnienie z opłat oraz odrębne przesłanki uzasadniające tylko obniżenie opłat, tak aby rozpoznając wniosek o zwolnienie można było ocenić, czy po stronie osoby wnioskującej o zwolnienie zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie zwolnienia i w jakim zakresie. Organ prowadzący postępowanie w sprawie zwolnienia z odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie albo specjalistyczne usługi opiekuńcze związany jest przepisami przedmiotowej uchwały, zatem w wydanej przez siebie decyzji powinien powołać się na spełnienie przez wnioskodawcę konkretnej przesłanki wskazanej przez radę (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 12 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 8/19). Tymczasem treść § 8 uchwały reguluje łącznie przesłanki całkowitego i częściowego zwolnienia z ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Wymieniony przepis uchwały nie pozwala zatem na jednoznaczne stwierdzenie, jakie są warunki częściowego, a jakie całkowitego zwolnienia od opłat, co w konsekwencji może prowadzić do uznaniowego zastosowania ww. przepisu. Dodatkowo § 8 uchwały powtarza i modyfikuje art. 102 ustawy. Treść ww. przepisu ustawy reguluje już materię dotyczącą udzielania "na wniosek" świadczeń z zakresu pomocy społecznej.

Treść § 9 ust. 1 i 2 uchwały rozszerza upoważnienie zawarte w art. 50 ust. 6a ustawy na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, co uważa się za wyjście poza zakres delegacji ustawowej. Treść art. 50 ust. 6a ustawy upoważnia bowiem radę gminy do określenia sposobu rozliczania odpłatności za usługi sąsiedzkie. Uchwała rozszerza to upoważnienie na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, co przekracza zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 i 6a ustawy.

Dodatkowo Rada Gminy Świnice Warckie nie wypełniła delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6a ustawy i nie uregulowała zakresu usług sąsiedzkich.

Wobec powyższego, w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego zawiadomienia, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/enadzor albo ePUAP: /lodzuw/skrytka.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłodzińska

Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli

Do wiadomości:

Wójt Gminy Świnice Warckie

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.